

VISOKE CIVILIZACIJE

NASELITVE

- ❖ 5.tisočletje pr. Kr.
 - prve naselitve na območju reke Ind in Ganges (subtropski pas)

- ❖ območje reke Ind in Ganges
 - sušne dobe
 - namakalništvo - irigacija (leta 3000 pr. Kr.)
 - zaradi premalo padavin
 - ostalo je rečno blato in s tem se je rodovitnost prsti povečala

- ❖ območje reke Nil - Hapi
 - poplavljanje
 - poplavljanje reke so Egipčani imenovali božji dar
 - poplavljanje je začela sredi junija, končala pa je konec septembra/začetek oktobra
 - ko je Nil poplavljal, so Egipčani praznovali novo leto
 - poljedelstvo
 - zemlja je bila rdečkaste barve, ker je vsebovala FeO
 - pšenica, ječmen, čebula, proso, melone, sadje (jabolka, smokve, breskve, datlji), papirusov trs
 - papirusov trs
 - ◆ korenine - kurjenje
 - ◆ sredica - jed
 - ◆ vršički - okraski
 - ◆ papirusov trs - čolni, obuvala, jadra, rogoznice, stene,...
 - žito
 - ◆ še vedno je najpomembnejše
 - ◆ shranjevali so ga v kaščah
 - živinoreja
 - gosi, race, osel, drobnica, govedo (konec 2.tisočletja - konj - vojaški nameni)

- ❖ območje reke Evfrat in Tigris - Mezopotamija
 - poplavljanje
 - poplavljanje rek je bilo odvisno od taljenja snega
 - poplavljali sta od marca do junija
 - to vodo so shranili, poleti pa so z njo namakali polja
 - to namakalništvo je bilo drugačno, ker sta reki imeli globoko strugo
 - prve državne tvorbe
 - poljedelstvo
 - riž, proso, ječmen, bombaž, lan, soja,...

- ❖ 1.tisočletje pr. Kr.
 - ameriški indijanci
 - koruza
 - Andi

- krompir

ZAČETEK

EGIPT

- ❖ plemstvo+svečeniki=>vrhovni svečenik/posvetni vladar
- ❖ cerkvena+verska funkcija
- ❖ 1.države
 - despotsko vodene
 - majhne
- ❖ mesta
 - središča 1.državnih tvorb
 - plemstvo, duhovščina, obrtniki, trgovci
- ❖ uradništvo-državna uprava
 - sodelovali so z vladarjem
 - to so bili tisti, ki so želeli vladarjeve zahteve tudi uresničiti
 - delali so za plačilo (davki)
- ❖ iznajdba pisave
 - izumili so jo svečeniki
 - uporabljali so jo uradniki
 - pogodbe, 1.literarna dela } Ep o Gilgamešu
- ❖ državni aparat-vladar-despot
 - Egipt - Faraon-Lugal-Em-velika hiša => vladal je sam
- ❖ 4 osnovne vsake države
 - despot, uradniki, svečeništvo, vojska
- ❖ vladar izhaja iz vrst svečenikov - božji namestnik
 - Tebe
 - Nemfis
- ❖ vse je bilo faraonovo - bil je lastnik vsega
 - prenašalo se je na najstarejšega sina - vrhovni poveljnik vojske, sodnik države,...
 - v Egiptu so se poročali s sestrami - zaradi čistosti kraljeve krvi
 - najvišji - vezir - najstarejši faraonov sin
 - nižji - predstojniki kraljevskih uradov - ministri
 - najnižji - pisarji, upravni uradniki - pravica sodne oblasti
- ❖ ljudje so imeli pravico pritožbe
- ❖ vojska
 - osvajalni vojaški pohodi
 - red in mir vdržavi
 - nagrade
 - vojni plen, časti, zemljišča,...
- ❖ 17.stoletje
 - bojni vozovi
 - pehota
 - Hiksi - kolo
- ❖ zelo bogata svetišča - Amon Re
- ❖ svečeništvo
 - dedno - na sinove
 - ukvarjali so se s prvo znanostjo

- pisava
- astronomija
- bili so oproščeni plačevanja davkov
- ni jim bilo treba služiti vojske
- ❖ družba
 - plemstvo
 - najvišji sloj družbe
 - faraon
 - poveljniki, svečeniki, uradniki
 - meščanstvo (bilo jih je malo)
 - obrtniki, trgovci, umetniki, pisarji} davki, vojska
 - kmetje
 - 2 vrsti
 - lastniki zemljišča} davki, vojska
 - odvisni kmetje} davki, tlaka, javna dela
 - sužnji
 - osebno nesvobodni ljudje
 - vojni ujetniki
 - imajo vžgano znamenje
 - lahko so se poročali med seboj
 - delali so v obrteh, kmečkih opravilih, trgovini, tlaka, javna dela
 - izobraženi
 - družine - patriarhalno urejene

MEZOPOTAMIJA

- ❖ Mezopotamos
 - Evfrat
 - Tigris
- ❖ 1.državne tvorbe - l.3100 =>3000 pr. Kr.
- ❖ 1.civilizacija - Sumerska civilizacija - Sumerija
 - prihajala so ljudstva iz drugje, ki krojijo usodo te civilizacije
 - Semiti
 - poljedelstvo
 - namakalno
 - močno razvita trgovina (razlikovala se je od Egiptovske)
 - Mezopotamija je revna z naravnimi surovinami
 - ni gozda - zelo malo
 - gradni kamen so uvažali
 - za to trgovino so se odločali sami (v Egiptu je to odločal vladar)
- ❖ svečeniki
 - vladarji - En-Lugal-Ensi
 - posvetni
 - verski
 - božji namestniki
 - pripada jim vsa zemlja v njihovih državah
 - živeli so v templjih
 - v obliki teras - terasasti templji-zigurati
 - okrog teh templjev se naseljuje ljudstvo
- ❖ mesto+podeželje
 - kmetje

❖ države-mestne tempeljske državice

- Ninive
- Kiš
- Babilon
- Media
- Akat
- Ur
- Uruk
-